Gijs van de Poll

Jhr. Gijsbert (Gijs) Willem Joseph Marie van de Poll is geboren op 19 mei 1922 in Vught. Hij was de zoon van Jhr. Willem Jan Maria van de Poll (1882-1930) en Jkvr. Eugenie Verheyen (1890-1970). Zijn vader is hoofdcommies-chef van de Provinciale Griffie van Noord-Brabant en werd in 1924 burgemeester van Vught. Het gezin had tien kinderen. Ze woonden op Huize Bleyenburg aan de Raadhuisstraat, naast de Petruskerk. Zijn vader overleed in 1930, op 48 jarige leeftijd, en was maar zes jaar burgemeester. Hij was tijdens zijn jeugd speelkameraad van de latere koningin Wilhelmina die hem na de geboorte van prinses Juliana in 1909 benoemde tot hofjonker in bijzondere dienst en twee jaar later tot kamerheer in bijzondere dienst.

Gijs ging naar de lagere school in Vught en daarna naar het RK Lyceum in Den Bosch. Aan de school was de verkennersgroep Sint Joris verbonden, opgericht op 28 februari 1930. Gijs was hier verkenner, net als zijn broer Jan (1916-2001) die in 1932 lid werd. Zijn zus Rosa (1918) werd in 1938 welpenleidster bij de Father Westerwoudtgroep in Vught. Of ook de andere broers en zussen scout waren, is niet bekend. In oktober 1938 slaagde Gijs met een aantal medeverkenners van zijn groep en hopman J. Stumpel voor het examen Harmonische Lichamelijke Ontwikkeling. De verkenners hielpen in maart 1940 het Comité ‘Kleeren voor Finland’ Den Bosch-Vught, samen met de Vughtsche Verkenners. Ze fungeerden als ophaaldienst.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren meerdere kinderen Van de Poll actief in het verzet. De broers Gijs, Jan en Wouter (1919 - 1980) zaten vanaf 3 februari tot 21 mei 1941 gevangen in de strafgevangenis in Den Bosch. In totaal werden 15 jongeren uit Vught, Den Bosch en Zaltbommel opgepakt. Aanleiding was het verraad van de diefstal van een revolver door Jan. Jan werd gemarteld om namen prijs te geven, maar uiteindelijk werd iedereen vrijgelaten en werd het revolver niet gevonden.

Na hun vrijlating gingen de broers door met verzetswerk. Gijs verliet Nederland als Engelandvaarder en werd in februari 1942 bij St. Aignan in Frankrijk door de Feldgendarmerie opgepakt. Via gevangenissen in Vierzon, Bourges en Orleans en het doorgangskamp Royallieu bij Compiègne werd hij naar St. Gilles gestuurd. In februari 1943 werd hij vrijgelaten en keerde terug naar Nederland. Hij ging door met verzetswerk en werd opnieuw gearresteerd. Via Kamp Haaren en Kamp Vught kwam hij in Oranienburg terecht.

Broer Jan verliet Nederland op 5 januari 1943 met valse papieren op naam van Maurice Debuck en volgde de zuidelijke route via Zwitserland naar Engeland. Hij kwam daar op 16 maart 1944 aan. Wouter raakte ook steeds actiever bij het verzet betrokken. Wouter en zijn vriend Pieter van Lierop doken onder in Limburg om aan de dwangarbeid te ontsnappen en verleenden daar pilotenhulp. Zij werden opgepakt nadat de organisatie geïnfiltreerd was en overleefden ternauwernood de concentratiekampen. De zussen Mariëtte (1923-1992) en Cecile (1925-2013) verrichten koerierswerk.

Gijs ontving na de oorlog, net als zijn broer Wouter, het verzetsherdenkingskruis. Broer Henry (1928) was na de oorlog in 1947 vaandrig bij de Sint Jorisgroep.

Op 15 augustus 1951 trouwde Gijs met Johanna Sänger en ze kregen vier dochters en twee zonen. Hij was adjunct-directeur van de NV Handel Mij. voor Nederland en Koloniën v/h Englebert Fils & Cie. in Amsterdam. Wouter en Gijs emigreerden naar Noord Amerika. Gijs overleed op 12 september 1980 in Vancouver, Canada.

Meer informatie

Gijsbert (Gijs) Willem Joseph Marie van de Poll - Zoeken naar Engelandvaarders
Jan Joseph Harmen Marie van de Poll - Zoeken naar Engelandvaarders
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no. 5, 1938 » 1938-05 - Pag. 48 | Delpher
Provinciale Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche courant » 06 okt 1934 - Art. 49 | Delpher
Zeeverkennersgroep Sint Joris - Scoutpedia.nl
Schatten van Vught nr-1-september-2024-jrg-7.pdf
8.-Vught-in-de-Tweede-Wereldoorlog.pdf
Boek Vught in de Tweede Wereldoorlog, Jeroen van den Eijnde, Vughtse Historische Reeks, deel II. 1994
Willem Jan Marie van de Poll - Wikipedia
Provinciale Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche courant » 17 okt 1938 - Art. 97 | Delpher
Gijsbert Poll (Vught, 19 mei 1922 - Vancouver, 12 september 1980) - Oorlogsbronnen.nl
Provinciale Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche courant » 04 maa 1940 - Art. 116 | Delpher
Gijsbert Poll - Details Database documentatiegroep 4045
Provinciale Noord-Brabantsche courant Het huisgezin » 04 jun 1947 - Art. 20 | Delpher
Ploegsma / Posthuma - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument
Verzetsherdenkingskruis : O t/m R

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.